

عنوان مقاله:

آیا اختیار بمعنای برخورداری از امکانهای بدیل است؟ تحلیل و بررسی تلقی سلبی فیلسوفان از اختیار

محل انتشار:

دوفصلنامه متافیزیک، دوره 11، شماره 28 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

فخرالسادات علوی - استادیار گروه فلسفه و حکمت اسلامی - دانشکده الهیات - دانشگاه میبد - میبد - ایران

خلاصه مقاله:

نوشتار حاضر به تحلیل و بررسی یکی از دو تلقی رایج اختیار یعنی تلقی سلبی یا همان تعریف اختیار به برخورداری از امکان های بدیل می پردازد؛ و سعی دارد با احصاء عقلانی انواع ردیه ها و دفاعیه های ممکن برای آن، به ارزیابی و تعیین صحت یا سقم این تلقی مشهور تاریخی نائل شود. بررسی ها نشان می دهد که اختلاف بر سر این صحت و سقم اولین اختلافی است که فلاسفه را در بحث از جبر و اختیار در قالب دو طیف عمده ناسازگارباور و سازگارباور رویاروی یکدیگر می نشانند. اختلاف این دو طیف از نسبت میان اختیار سلبی با دترمینیسم آغاز می شود، با بررسی امکان اختیار در یک جهان متعین ادامه می یابد و نهایتاً به شکل دو ایراد اساسی از جانب هر یک علیه دیگری قوام خود را می یابد: فرضیه ذهن آزار دترمینیسم از جانب ناسازگارباوران در برابر چالش معقولیت از سوی سازگارباوران؛ و به این ترتیب تأیید یا رد چنین تلقی نهایی بسته به ارزیابی این دو ایراد خواهد بود. حاصل ارزیابی ما در این مقاله ردّ تلقی سلبی است.

کلمات کلیدی:

امکان های بدیل، اختیار سازگارباورانه، دترمینیسم، سازگارباوری، ناسازگارباوری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1172925>

